

عنوان مقاله:

ارزیابی کمی و کیفی برخی از صفات بیوشیمیایی گیاه داروئی آقطی (*Sambucus ebulus L.*) در رویشگاه های مختلف استان مازندران

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 15، شماره 46 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

رقیه پولکی خشکرودی - *in Agricultural Biotechnology, Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University*

نادعلی باقری - *Department of Biotechnology, Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University*

نادعلی بابائیان جلودار - *Biotechnology Department of Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University*

خلاصه مقاله:

چکیده مبسوط مقدمه و هدف: گیاهان دارویی منبع بسیاری از مواد آلی از جمله متابولیت های ثانویه هستند که به عنوان مواد اولیه ترکیبات دارویی و صنعتی استفاده می شوند. شناخت گیاهان دارویی و استفاده از ترکیبات آنها به جای ساخت ترکیبات شیمیایی، همواره مورد توجه محققین بوده است. آقطی (*Sambucus ebulus L.*) گیاه دارویی و بومی ارزشمندی است که در شمال ایران می روید. مواد و روش ها: در این تحقیق به منظور ارزیابی برخی از صفات بیوشیمیایی گیاه آقطی از نظر کمی و کیفی، سه اندام برگ، ساقه و میوه این گیاه از سه منطقه ساری، بابل و آمل در سه ارتفاع ۱۰۰-۵۰۰، ۶۰۰-۵۰۰ و ۱۰۰۰-۹۰۰ متر از سطح دریا، با سه تکرار در قالب طرح کاملا تصادفی جمع آوری و عصاره گیری شد و صفاتی مانند کلروفیل، کارتنوئید، آنتوسیانین و پرولین مورد بررسی از نظر کمی قرار گرفت. همچنین صفات آنتوسیانین و پرولین نیز از نظر کیفی بررسی شد. یافته ها: نتایج آزمون کیفی، حضور آنتوسیانین و پرولین را در هر سه اندام نشان داد. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که ارتفاع از سطح دریا و اندام اثر معنی داری بر کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل، کارتنوئید، آنتوسیانین و پرولین داشت. اثر منطقه نیز بر همه ی صفات مورد بررسی به جز کلروفیل b و کلروفیل کل معنی دار بود. مقایسه میانگین ها نشان داد که کارتنوئید و آنتوسیانین در هر سه اندام برگ، ساقه و میوه گیاه آقطی، با افزایش ارتفاع از سطح دریا، افزایش داشت. همچنین مقادیر کلروفیل و پرولین با افزایش ارتفاع، در اندام برگ کاهش یافته اما در اندام ساقه و میوه، این ترکیبات افزایش نشان دادند. میزان آنتوسیانین و پرولین در میوه گیاه آقطی بیشترین مقدار را دارا بود، اما میزان رنگیزه های فتوستنتزی در اندام برگ بیشتر از میوه و پس از آن ساقه بود. بیشترین میزان کلروفیل a و b (۲۱/۴۵ و ۱۱/۵۵ میلی گرم بر گرم وزن تر) مربوط به اندام برگ، منطقه ساری در ارتفاع ۱۰۰-۰ متری از سطح دریا مشاهده شد. نتایج ضرایب همبستگی نشان داد که بین رنگیزه های فتوستنتزی، همبستگی مثبت و معنی داری وجود داشته و بیشترین میزان ضریب همبستگی بین کلروفیل b و کلروفیل کل (۰/۹۶۲۲) = مشاهده شد. نتیجه گیری: نتایج آزمایش حاضر، نشان می دهد عوامل محیطی از جمله ارتفاع از سطح دریا و مشخصات جغرافیایی تاثیر معنی داری در میزان متابولیت ها دارد. در مجموع با توجه به نتایج بدست آمده از این تحقیق، بهترین رویشگاه از نظر بیشترین مقدار رنگیزه های فتوستنتزی، از بین مناطق مورد مطالعه، منطقه ساری، بود.

کلمات کلیدی:

Sambucus ebulus L, anthocyanin, chlorophyll, height, proline, آقطی (*Sambucus ebulus L.*), آنتوسیانین, ارتفاع, پرولین, کلروفیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1764720>

